

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Giltig från: 2025-03-20

Innehållsansvar: Sigmar Gericke, (sigge1), Miljöstrateg

Giltig till: 2027-03-12

Granskad av: Carina Broman, (carbr13), Enhetschef

Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör

Kemikaliespill - handläggning

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Syfte	1
Förutsättningar	1
Utförande	2
Ansvar	2
Genomförande	2

Syfte

Rutinen beskriver hur personal ska agera vid spill av kemiska produkter för att minimera skador på sig själva och på yttre miljön.

Förutsättningar

Riskbedömning av kemikaliehantering ska genomföras för att identifiera, förhindra och begränsa risker vid hantering.

Alla som använder kemiska produkter ska ha kunskap om hur oavsiktliga spill ska hanteras för att förhindra utsläpp till avlopp och att andra olyckor sker på grund av spillet. Lämplig saneringsutrustning och instruktioner ska finnas på arbetsplatser där det finns risk för kemikalieolycka. Om enbart desinfektionsmedel förvaras på enheten är det inte nödvändigt att ha saneringsutrustning. Denna rutin avser mindre kemikaliespill. Vid större utsläpp från till exempel läckande rör, cisterner eller fat med kemikalier hänvisas till Fastighet stöd och service ”Rutin för att hantera miljöolycka”. Observera att det inte finns någon exakt mängdgräns för vad som betraktas som ett mindre spill eller ett större

utsläpp. Rådgör med närmsta chef, SkaS miljöfunktion, SkaS TIB eller med räddningstjänst vid osäkerhet.

Utförande

Ansvar

Linjefe chef ansvarar för att hantering av spill sker enligt denna rutin.

Genomförande

Det är alltid viktigt att om möjligt förhindra utsläpp till den yttre miljön. Utgå ifrån kemiska produkters säkerhetsdatablad avsnitt 6 och 13 för mer information om åtgärder vid oavsiktligt spill och avfallshantering. Vid spill ska skyddsutrustning och hjälpmedel användas för att minimera risker. Avsnitt 8 i säkerhetsdatabladet beskriver vilka skydd som krävs. Säkerhetsdatablad finns att tillgå i Klara kemikaliehanteringssystem.

Saneringsutrustning ska finnas på arbetsplatser där kemikalier hanteras. Om enbart desinfektionsmedel förvaras på enheten är det inte nödvändigt att ha saneringsutrustning. Sanering kan göras av medarbetare om det bedöms kunna göras utan risk.

Exempel på skyddsutrustning och hjälpmedel:

- Skyddshandskar
- Skyddsmask med ett kombinationsfilter ABEK som skyddar mot syror, alkalier, lösningsmedel och partiklar (Kemiska andningsfilter har tidsbegränsad hållbarhet och måste bytas ut med vissa intervall.)
- Sopborste och skyffel
- Absorptionsmedel
- Torkpapper, cellstoff eller likande för vattenlösningar
- Kärll med tättslutande lock eller kartong med plastpåse inuti

Hantering av små mängder av fast och flytande spill

Små mängder av flytande spill torkas upp med torkpapper eller cellstoff och läggs i brännbart. Vid större mängder använd rikligt med absorbent. Torka efter med fuktat hushållspapper och rengör ytan efteråt. Små mängder av fast spill sopas upp och läggs i brännbart. Torka efter med fuktat hushållspapper och rengör ytan efteråt.

Hantering av större mängder fast och flytande spill

Spill/läckage som inte når yttre miljö (avlopp, vatten, luft, mark)

1. Begränsa utsläppet och stoppa spridningen
2. Spärra av för obehöriga. Stäng dörrar och fönster, sätt eventuellt ut vakter
3. Stoppa källor till antändning om brandrisk föreligger. Tänk på att ånga från många lösningsmedel kan "rinna" efter golvet och antändas flera meter från vätskan
4. Informera medarbetarna och tillkalla hjälp
5. Följ rutin för sanering (om lokal rutin saknas, använd saneringsanvisningen i denna rutin)
6. Kontakta SkaS miljöfunktion eller SkaS TIB (tjänsteman i beredskap) om du inte får kontakt med miljöfunktionen. Under jourtid kontaktas SkaS TIB i första hand
7. Efter händelsen: Rapportera händelsen i MedControl PRO som en miljöavvikelse

Utsläpp som når yttre miljö (avlopp, vatten, luft, mark)

1. Vid akuta miljöolyckor, larma räddningstjänst (112)
2. Kontakta SkaS miljöfunktion eller SkaS TIB (tjänsteman i beredskap) om du inte får kontakt med miljöfunktionen. Under jourtid kontaktas SkaS TIB i första hand
3. Begränsa utsläppet och stoppa spridningen
4. Spärra av för obehöriga. Stäng dörrar och fönster, sätt eventuellt ut vakter
5. Stoppa källor till antändning om brandrisk föreligger. Tänk på att ånga från många lösningsmedel kan "rinna" efter golvet och antändas flera meter från vätskan
6. Informera medarbetarna
7. Efter händelsen: Rapportera händelsen i MedControl PRO som en miljöavvikelse

Saneringsanvisning

Flytande spill sugs upp med absorptionsmedel. Tänk på att många vätskor, t.ex. oljor och andra viskösa ämnen, kan behöva lång tid för att absorberas helt. När allt sugits upp överförs det använda absorptionsmedlet till en behållare med tättslutande lock eller påsar som försluts och läggs i en kartong. Torcka efter med hushållspapper och lägg även detta i behållaren/påsen. Använd gärna fuktat papper om ytan är torr. Rengör ytan. Märk avfallet med röd klisteretikett "Farligt avfall" och ange som innehåll: "Spill avuppsuget i absorptionsmedel".

Kontakta Internlogistik på respektive sjukhus för bortforsling av farligt avfall från enheten.

Fast spill överförs till en hink eller behållare med tättslutande lock eller påsar som försluts och läggs i en kartong. Torka efter med fuktat hushållspapper och lägg även detta i hinken/påsen. Rengör ytan.

Märk avfallet med röd klisteretikett ”Farligt avfall” och fyll i vad det innehåller. Kontakta Internlogistik på respektive sjukhus för bortforsling av farligt avfall från enheten.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Sigmar Gericke, (sigge1), Miljöstrateg

Granskad av: Carina Broman, (carbr13), Enhetschef

Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör

Dokument-ID: SKAS9730-1455443510-234

Version: 1.0

Giltig från: 2025-03-20

Giltig till: 2027-03-12